

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn. 28.04.2016r.
nr. 2041 podpis.....

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2016 r.

DUS.II.0700.1.2016.JM

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 29.04.16r.
nr. 2656 podpis.....

Pan
Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z przekazaniem przez Pana Marszałka przy piśmie z dnia 24 marca 2016 r., znak: BPS/043-13-235/16, oświadczeniem złożonym przez Senatora Zdzisława Pupę podczas 13. posiedzenia Senatu RP w dniu 18 marca 2016 r. w sprawie orzecznictwa lekarzy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W postępowaniu przed organem rentowym o uzyskanie renty z tytułu niezdolności do pracy lekarze orzecznicy oraz komisje lekarskie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, oceniając niezdolność do pracy wnioskodawców obowiązani są do stosowania przepisów art. 12 – 14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, z póź. zm.) znajdujących się w rozdz. 3 tej ustawy zatytułowanym: „Niezdolność do pracy” oraz postanowień rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. Nr 273, poz. 2711, z póź. zm.).

Zgodnie z przepisami art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu; przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba,

która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W myśl przepisów art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;
- 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Oceny niezdolności do pracy oraz jej stopnia dokonuje w formie orzeczenia lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (art. 14 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niezdolności do pracy lekarz orzecznik wydaje orzeczenie na podstawie dokumentacji dołączonej do wniosku oraz po przeprowadzeniu bezpośredniego badania stanu zdrowia osoby, w stosunku do której ma być wydane orzeczenie (orzeczenie może być jednak wydane również bez bezpośredniego badania, jeżeli dokumentacja dołączona do wniosku jest wystarczająca do wydania orzeczenia). Przed wydaniem orzeczenia może nastąpić uzupełnienie dokumentacji dołączonej do wniosku, w szczególności o opinie lekarza konsultanta lub psychologa albo o wyniki badań dodatkowych lub obserwacji szpitalnej.

Od orzeczenia lekarza orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego orzeczenia. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w terminie 14 dni od dnia wydania orzeczenia przez lekarza orzecznika, może zgłosić zarzut wadliwości orzeczenia i przekazać sprawę do rozpatrzenia komisji lekarskiej. O zgłoszeniu zarzutu wadliwości orzeczenia jednostka organizacyjna Zakładu niezwłocznie zawiadamia osobę zainteresowaną. Komisja lekarska dokonuje rozstrzygnięcia w formie orzeczenia.

Orzeczenie lekarza orzecznika, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie komisji lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji.

Ponadto należy zaznaczyć, że orzeczenia lekarzy orzeczników oraz komisji lekarskich, będących podstawą wydania decyzji organów rentowych w przedmiocie prawa do renty, mogą być skontrolowane w postępowaniu odwoławczym przed sądem ubezpieczeń społecznych, w trakcie którego sąd może - dla zbadania prawidłowości oceny niezdolności do pracy dokonanych w postępowaniu przed organem rentowym - dopuścić dowód z opinii biegłych, będących lekarzami o specjalnościach stosownych do rodzaju schorzeń występujących u zainteresowanego (art. 278 Kodeksu postępowania cywilnego).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest instytucją zobowiązaną do ustalenia prawa do świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych przy ścisłym i precyzyjnym stosowaniu obowiązujących przepisów. Decyzje w tych sprawach wydają - na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 1b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121, z późn. zm.) - oddziały i inspektoraty Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie posiada ustawowych uprawnień do zmiany decyzji organów rentowych ZUS wydawanych w indywidualnych sprawach emerytalno-rentowych. W postępowaniu administracyjnym organem wyższego stopnia w stosunku do terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu jest Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który równocześnie sprawuje nadzór nad wykonywaniem orzecznictwa o niezdolności do pracy.

Mając na uwadze powyższe, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zwróciło się do Prezesa Zakładu o przedstawienie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Z przekazanych przez Prezesa Zakładu wyjaśnień uzyskanych przy piśmie z dnia 14 kwietnia 2016 r., znak: 991800/6311-001623/2016/I wynika, że w sprawie pana W S toczy się postępowanie przed Sądem Okręgowym w Tarnobrzegu z odwołania ubezpieczonego od decyzji Oddziału Zakładu w Rzeszowie z dnia 4 marca 2016 r. o odmowie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Jednocześnie Prezes Zakładu wystąpił o wypożyczenie akt ubezpieczonego z sądu celem zajęcia stanowiska w sprawie.

Mając na uwadze powyższe, pragnę poinformować, że treść przedmiotowego stanowiska przekazana zostanie niezwłocznie po jego uzyskaniu.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
z up.
Marek Ziętleniecki
PODSEKRETARZ STANU